

Een confronterende Vrek

THEATER

★★★★★

DE VREK

De Vrek van Molière, door Toneelgroep Amsterdam. Regie: Ivo van Hove.

Stadsschouwburg Amsterdam, 25/10;
www.toneelgroepamsterdam.nl

Hans Kesting draagt de voorstelling, als De Vrek die afwisselend egocentrisch wreed, grappig en deerniswekkend is.

Eten dat vult, en dat niemand lekker vindt. Wanneer je als gastheer weinig geld wilt uitgeven aan een etentje, dan is dat ideaal. Gewoon even googelen. De gastheer grijpt naar zijn toetsenbord en even later geeft de zoekmachine een machtig en vies recept. Hij lacht tevreden.

Het is een geestige scène uit 'De Vrek' van Molière, door Toneelgroep Amsterdam in regie van Ivo van Hove uit zijn oer-context (uit 1668) getakeld en met zorg in de moderne wereld weer neergezet. Het doordachte decor van Jan Versweyveld staat daarbij als het ware voor het geheel: transparant, ontdaan van tierlantijnen, strak en hier en daar zelfs kil, wat grimmig.

Dat is het huis waar Harpagon (aka De Vrek) zich ophoudt, met zijn kinderen: zoon Cléante en dochter Élise. Het staat vol met computer- en tv-schermen waarop in een oogopslag hippe muzikanten, een film met Louis de Funès en de beurskoerzen te zien zijn. Verder is het hier een ongezelige rotzooi. De Vrek verbiedt teveel poetsen omdat de dingen ervan slijten, maar de verwende, verwaarloosde kinderen interesseert het allemaal ook geen bal.

Cléante en Élise zijn in die zin personages van

nu: jonge volwassenen met behoorlijk wat luxe, maar weinig interesses en (echte) idealen. In de eerste, inleidende scènes van de voorstelling wringt die hedendaagse setting evenwel met de mores uit de tijd van Molière: hun vader claimt vergaande invloed op hun leven (ook om financiële redenen). Dat is niet meer helemaal van deze tijd, en de jongere acteurs lijken er moeite mee te hebben dit overtuigend te brengen: het begint dan ook bepaald houderig. Maar al snel keert een en ander zich ten goede.

De oudere generatie acteurs zit meteen goed in hun rol, en maakt er – kennelijk ook met veel plezier – direct een solide geheel van. Marieke Heebink is erg leuk als Frosine, een intrigante die iedereen voor haar karretje probeert te spannen, een kruising tussen een koppelaarster en een listige makelaar – met een triest trekje. Leon Voorberg speelt een fijne foute vriend van de zoon des huizens.

En dan niet in de laatste plaats uiteraard is daar Hans Kesting, die dit seizoen zijn toneeljubileum (25 jaar in het vak) viert. Hij speelt Harpagon, en draagt de voorstelling: zijn vrek is afwisselend egocentrisch, wreed, heel grappig en ook deerniswekkend.

Met hem dring je door tot de kern: Harpagon is niet de enige kwaaië pier hier, zijn omgeving, zijn kinderen en hun wereld, zijn al even geldbelust, onverschillig en cynisch als hijzelf – als het niet al erger is. Hij oogst misschien wat hij zaaide, maar er is weinig kans op correctie of redding vanuit welke hoek dan ook. Heel verdienstelijk en best pijnlijk krijgt hier een maatschappij contour die je soms liever niet wilt herkennen.

Karin Veraart

Hans Kesting (midden) raakt de kern in zijn eigen jubileumvoorstelling, Molière's *De Vrek*.

Foto Jan Versweyveld